

als kunstenaar, door hen die nooit zijne leerlingen waren. De Clausianen uit de school van Astene zijn naderhand late en dan ook norsche bekeerlingen geworden. Van dergelijken terugblik heeft Gustave van de Woestijne zich mogen onthouden: er is geen parenthesis, geen tweespalt in zijne kunst; is er dan ook de bedwelming niet in geweest van een gemakkelijken roes. Was hij niet op zeer jeugdigen leeftijd naar Sinte Martens Laethem komen wonen, hij zou, zoo goed als zeker, evenals de anderen de Leie zijn afgevaren tot aan het huis „Zonneschijn”, te Astene door Emiel Claus bewoond. Te Laethem echter ontmoette hij vrienden, die hem, bij hunne daden, de ijdelheid toonden van vuurwerk. Het was de practische les dien Minne gaf, en ook, maar anders, Valerius de Saedeleer.

Het spreekt bijna vanzelf, dat George Minne en dat zelfs Valerius de Saedeleer met de inzichten van Emiel Claus niets gemeens konden hebben. Eerst door hun leeftijd, daarna door den aard van hunne werkzaamheid. Eindelijk en hoofdzakelijk door hunne geestelijke gesteltenis.

George Minne — en ik zal hier niet langer bij stilstaan dan noodig voor dit betoog, — George Minne is, in hoofdzaak, een beeldhouwer, en als van huize uit een bouwkundig beeldhouwer. Doordat zijn vader juist een bouwmeester was, die vergde zijne jonge hulp, heeft Minne al jong geometrisch leeren denken, in verdeeling en samenhang. Toen hij beeldhouwer werd, in een tijd dat de heftig-dramatische, impressionistische drastiek van Rodin gold als eene overwinning op de gehouwen of gegoten materie (men was gekomen tot deze overtuiging dat een beeld, in de ruimte bedoeld en gezien, den indruk der beweging geven moest, zelfs met de gevolgen, bij den toeschouwer, van eene onverwachte zeeziekte); in een tijd dus van ook sculpturaal impressionisme, koos George Minne partij, ook met hand-hooge werkjes, voor eene absolute, voor eene monumentale statiek. Al heeft hij enkele weken bij Rodin gewerkt, dan bleef het nog naar het onderbewuste, in elk geval slechts half-bekende voorbeeld der dertiend'-eeuwsche kathedralen en wat zij aan sculptuur boden in verhouding tot de architectuur, en meer nog naar dat der Vlaamsche beeldhouwkunst die bloeide onder de hertogen van Bourgondië en die, met haar bouwkundig ontroeringsvermogen, in hem als het ware een oud bloed verwarmen kwam en nieuw deed vloeien. Men kan dan ook zeggen dat de geest, die George Minne's arbeid bezielde, met allen mogelijken eerbied voor de natuurvormen en eene liefde die haar doel stelde in de louterende verheerlijking ervan; — dat die geest was, in hoofdzaak, deze van het als monumentaal gevoelde.

Men vergisse zich hier niet in de waarde, die ik geef aan het woord en zelfs aan het begrip: geest. In de plastiek, in de schilderkunst, in de muziek zelfs heeft het begrip „geest” een gansch anderen inhoud dan in de literatuur, die de moreele en metaphysische wetenschappen weerspiegelt.